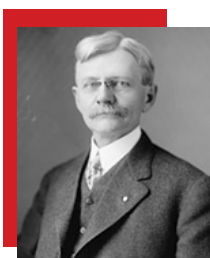

PUNKTOWY

JAKĄ NIESIE ZE SOBĄ HISTORIĘ

Thomas Woodrow Wilson

Był 28. prezydentem USA. Podczas swojej drugiej kadencji 8 stycznia 1918 roku ogłosił w orędziu noworocznym 14 punktów stanowiących, jego zdaniem, fundament powojennego ładu międzynarodowego. W swoim orędziu wspominał również o Polsce. Uważał, że powinno powstać niepodległe Państwo Polskie z dostępem do morza. Była to pierwsza zagraniczna deklaracja, w której określono zasady na jakich miały kształtować się granice.

Thomas Riley Marshall

Wiceprezydent Stanów Zjednoczonych podczas kadencji Thomasa Woodrowa Wilsona.

Polscy żołnierze służący po stronie Niemiec

780 tys. Polaków walczyło w czasie I wojny światowej po stronie Cesarstwa Niemieckiego. Polacy ginęli m.in. pod Verdun i nad Sommą. Zapisali się w historii jako twardzi żołnierze i zmyślni kombinatorzy. Wojenne doświadczenie przydało im się m.in. w powstaniu wielkopolskim. W Brześciu nad Bugiem państwa centralne podpisały układ pokojowy z powstałą w styczniu 1918 roku niepodległą Ukraińską Republiką Ludową. W traktacie URL przyznano m.in. Chełmszczyznę i część Polesia. Spotkało się to z ostrymi protestami ze strony polskiej. Na znak protestu ostatnie oddziały polskie służące po stronie Niemiec i Austro-Węgieł wymówiły służbę. Część żołnierzy podjęła próbę przedostania się na Zachód.

Zdzisław Lubomirski
(Rada Regencyjna Królestwa Polskiego)

Rada Regencyjna była organem władzy zwierzchniej zastępującym króla lub regenta. W jej skład wchodził Aleksander Kakowski, Zdzisław Lubomirski, Józef Ostrowski. Uprawnienia Rady były ograniczone przez okupantów. W sprawach, w których administracja nie została przekazana polskiej władzy, wnioski mogły być rozpatrywane tylko za zgodą państw okupacyjnych. Rada Regencyjna ogłosiła deklarację niepodległościową zgodnie z założeniami opisanymi w trzynastym punkcie orędzia Wilsona.

Wincenty Witos

Swoją działalność polityczną zaczął w wieku 19 lat od napisania artykułu do lwowskiego czasopisma. Był m. in. działaczem ruchu ludowego, członkiem Stronnictwa Ludowego, posłem do galicyjskiego Sejmu Krajowego, wójtem. 28 października 1918 roku został prezesem Polskiej Komisji Likwidacyjnej, a później trzykrotnym premierem Rzeczypospolitej Polskiej.

Mieszkaniec Lwowa

Po ogłoszeniu przez Radę Regencyjną manifestu o powstaniu niepodległościowym, Zarząd miasta Lwowa wysłał list, w którym zapewnił, że mieszkańcy miasta wezmą udział w budowie niepodległej Rzeczypospolitej. Zaczęły się walki pomiędzy Polakami a Ukraińcami o władzę nad miastem.

Aleksander Sałacki (Orlęta Lwowskie)

Polski żołnierz, pułkownik Wojska Polskiego. Najdłużej żyjące Orle Lwowskie. Mianem Orląt Lwowskich określa się młodych mieszkańców Lwowa, którzy wobec braku we Lwowie polskich oddziałów wojskowych, w listopadzie 1918 roku bronili miasta przed oddziałami wojsk ukraińskich. Młodzi ochotnicy walczyli też z wojskami radzieckimi w 1920 roku. W skład ochotniczych wojsk polskich wchodził uczniowie, studenci, robotnicy, urzędnicy, chłopcy i dziewczęta. Walczono najpierw praktycznie gołymi rękami, później – już ze zdobytą na wrogu bronią.

Józef Piłsudski

Był polskim działaczem społecznym i niepodległościowym, żołnierzem i politykiem. Pełnił funkcję naczelnego wodza Armii Polskiej, później został pierwszym marszałkiem Polski. Wywarł decydujący wpływ na kształt polityki wewnętrznej i zagranicznej II RP.

Ferdinand Foch

Francuski dowódca i teoretyk wojskowy. Jako naczelnny wódz wszystkich Sił Sprzymierzonych na froncie zachodnim podpisał 11 listopada 1918 roku w Compiègne rozejm kończący działania wojenne z Niemcami. Jego rola w ostatecznym zwycięstwie nad koalicją państw centralnych jest trudna do przecenienia.

Rozejm został zawarty między Państwami Ententy a Cesarstwem Niemieckim. Podpisano go o godzinie 5:20 w wagonie kolejowym. Wszedł w życie o godzinie 11:00 tego samego dnia.